

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2025-2026

Anul de studiu I / Semestrul 1

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	Istorie, Litere și Științe ale Educației
1.3. Departamentul	de Istorie, Arheologie și Patrimoniu
1.4. Domeniul de studii	Istorie
1.5. Ciclu de studii	Masterat
1.6. Programul de studii/calificari COR/grupă de bază ESCO*	Cercetarea, conservarea și valorificarea patrimoniului istoric / Cod calificare: conservator opere de artă și monumente istorice (studii superioare) (COR 262102), muzeograf (COR 262103), restaurator bunuri culturale (studii superioare) (COR 262107) / (European Skills/Competences, Qualifications and Occupations) – 2621 – Specialiști în domeniul științei și ingineriei / Acces în ciclul de doctorat.

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Bazele conservării patrimoniului			2.2. Cod disciplină		MCC 1101				
2.3. Titularul activității de curs			Conf. univ. dr. Călin Anghel								
2.4. Titularul activității de seminar / laborator			-								
2.5. Anul de studiu		I	2.6. Semestrul		1	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)		E	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)		O

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	2	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	-
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	-
Distribuția fondului de timp					ore
a. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					40
b. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
c. Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
d. Tutoriat					6
e. Examinări					1
f. Alte activități universitare (vizite de studiu, consultații proiecte, etc.)					

3.7 Total ore studiu individual (a+b+c)	90
3.8 Total ore activități universitare (d+e+f+3.4)	35
3.9 Total ore pe semestru (3.7+3.8)	125
3.10 Numărul de credite**	5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	- Sală de curs dotată cu video-proiector și conexiune la Internet
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	-

6. Competențe specifice acumulate

Competențe/rezultate ale învățării specifice programului de studii –	C1. Monitorizează condițiile de mediu ambiant din muzee – Monitorizează și documentează condițiile de mediu ambiant dintr-un muzeu, din spații de depozitare și de expoziție. Se asigură de faptul că este garantat un climat adaptat și stabil. C3. Elaborează planuri de conservare a colecțiilor – Elaborează un plan general cuprinzător și la nivel înalt pentru conservarea colecției.
Competențe/rezultate ale învățării specifice domeniului și ramurii de știință – prevăzute în standardele ARACIS în vigoare	
Competențe transversale	

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Asigurarea unui nivel avansat de pregătire profesională și științifică a absolvenților, în conformitate cu standardele naționale și internaționale, prin dezvoltarea competențelor avansate necesare în cercetarea, conservarea și valorificarea patrimoniului cultural – mobil și imobil
7.2 Obiectivele specifice	Formarea competențelor profesionale necesare pentru înțelegerea și aplicarea adecvată a tehnicilor de conservare, restaurare și protecție a patrimoniului cultural, cu accent pe intervențiile asupra bunurilor mobile, monumentelor istorice, siturilor arheologice și a materialelor din care acestea sunt realizate.

8. Conținuturi*

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere. Conservarea patrimoniului. Conservarea preventivă și conservarea activă. Restaurare. Istoric, definiții și principii.	Prelegere, discuții, activități practice	2 ore
2. Factori generali de degradare a bunurilor culturale: temperatura și efectele ei asupra bunurilor culturale	Prelegere, discuții, activități practice	2 ore
3. Factori generali de degradare a bunurilor culturale: umiditatea și efectele ei asupra bunurilor culturale	Prelegere, discuții, activități practice	2 ore
4. Măsuri de prevenire a degradării bunurilor culturale provocate de temperatură și umiditate	Prelegere, discuții, activități practice	2 ore
5. Factori generali de degradare a bunurilor culturale: lumina și efectele ei asupra bunurilor culturale. Măsuri de prevenire a degradărilor provocate de lumină.	Prelegere, discuții, activități practice	2 ore
6. Poluarea și degradarea bunurilor culturale	Prelegere, discuții, activități practice	2 ore
7. Degradările biologice – condiții de apariție și prevenire	Prelegere, discuții, activități practice	2 ore
8. Problematika prezervării bunurilor culturale în activități de etalare și depozitare a bunurilor culturale	Prelegere, discuții, activități practice	2 ore
9. Manipularea, ambalarea și transportul bunurilor culturale	Prelegere, discuții, activități practice	2 ore
10. Efectele factorilor de micro- și macroclimat asupra bunurilor arheologice proaspăt excavate	Prelegere, discuții, activități practice	2 ore
11. Conservarea primară pe șantierul arheologic. Prelevarea, manipularea și depozitarea	Prelegere, discuții, activități practice	2 ore
12. Cauze ale producerii degradărilor monumentelor din piatră și cărămidă: infiltrația și ascensiunea capilară	Prelegere, discuții, activități practice	2 ore
13. Cauze ale producerii degradărilor monumentelor din piatră și cărămidă: Poluarea. Vegetația	Prelegere, discuții, activități practice	2 ore
14. Prevenirea degradărilor produse de umiditate, poluare și vegetație asupra monumentelor din piatră și cărămidă	Prelegere, discuții, activități practice	2 ore
Bibliografie Anghel, Călin, <i>Problematika restaurării și reabilitării fortificației orașului Sebeș</i> , în <i>Annales Universitatis Apulensis. Series Historica</i> , 6, 2002, p. 261-266. Brandi, Cesare, <i>Teoria restaurării</i> , Editura Meridiane, București, 1996 (selectiv). Choay, Françoise, <i>Alegoria patrimoniului</i> , București, 1998 (selectiv). Diaconescu, Virginia, <i>Conservarea obiectelor de natură organică provenite din săpăturile arheologice</i> , în <i>Revista Muzeelor</i> nr. 1, 1991, p. 20-25. Mihalcu, Mihail, <i>Conservarea obiectelor de artă și a monumentelor istorice</i> , Editura Științifică, București, 1970. Moldoveanu, Aurel, <i>Conservarea preventivă a bunurilor culturale</i> , București, 2004 (selectiv). Mourey W., <i>Conservarea antichităților metalice de la săpătură la muzeu</i> , București, 1998. Olea, Sidonia Petronela, Anghel, Călin, <i>Restaurarea și conservarea unei steme a orașului Sebeș, confecționată din piatră, datând din anul 1765</i> , în <i>Terra Sebus</i> , 15, 2023, p. 405-419. Panaît Pîrău, Elena, <i>Conservarea unor fragmente de piele dintr-o așezare medievală</i> , în <i>Sesiunea internațională de conservare-restaurare</i> , Satu Mare, 1997, p. 75-85. Plenderleith, H. J., <i>La conservation des antiquités et des oeuvres d'art</i> , Paris, 1966 (selectiv). Price, T. Douglas, James H. Burton, <i>An Introduction to Archaeological Chemistry</i> , Springer Science-Business Media, LLC 2011 (selectiv). Știrban, Sofia, <i>Conservarea preventivă a obiectelor arheologice pe suport organic</i> , Editura Aeternitas, 2002.		
8.2. Seminar-laborator		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Cursul se adresează viitorilor specialiști în domeniul conservării patrimoniului cultural național. Este foarte util, în condițiile în care numărul programelor de studii care au ca domeniu de activitate conservarea patrimoniului a scăzut considerabil. Stăpânirea

noțiunilor transmise, prin intermediul disciplinei, permite cunoaștere factorilor de micro- și macroclimat care produc degradări bunurilor culturale, a mecanismelor prin care acestea se produc, precum și a modalităților de prevenire a acestora, atât în muzeu, cât și pe șantierul arheologic sau de restaurare.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	CE.1. Cantitatea și calitatea de cunoștințe însușite	orală (O): conversația; expunerea liberă	75%
	CE. 2. Frecvența	practică (P): aplicații; referat; portofoliu, proiect	25%
10.5 Seminar/laborator			
10.6 Standard minim de performanță: Obținerea notei minime 5 Cunoștințe de bază referitoare la factorii de degradare (temperatură, umiditate și lumină) și a efectelor pe care aceștia le produc asupra bunurilor culturale.			

Data completării
29.09.2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament
01.10.2025

Semnătura directorului de departament
Prof. univ. dr. Dumitran Daniel

Anexă la Fișa disciplinei (facultativă)

ANEXĂ LA FIȘA DISCIPLINEI

b. Evaluare – mărire de notă

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	CE.1. Cantitatea și calitatea de cunoștințe însușite	orală (O): conversația; expunerea liberă	75%
	CE. 2. Frecvența	practică (P): aplicații; referat; portofoliu, proiect	25%
10.5 Seminar/laborator			
10.6 Standard minim de performanță			
Cunoștințe de bază referitoare la factorii de degradare (temperatură, umiditate și lumină) și a efectelor pe care aceștia le produc asupra bunurilor culturale.			
Data completării	Semnătura titularului de curs		Semnătura titularului de seminar
29.09.2025			

c. Evaluare – restanță

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	CE.1. Cantitatea și calitatea de cunoștințe însușite	orală (O): conversația; expunerea liberă	75%
	CE. 2. Frecvența	practică (P): aplicații; referat; portofoliu, proiect	25%
10.5 Seminar/laborator			
10.6 Standard minim de performanță			
Cunoștințe de bază referitoare la factorii de degradare (temperatură, umiditate și lumină) și a efectelor pe care aceștia le produc asupra bunurilor culturale.			
Data completării	Semnătura titularului de curs		Semnătura titularului de seminar
29.09.2025			